

Årsberetning 2018

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen

Org.nr. 993 962 724

Om Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen (Stiftelsen) ble etablert 31. mars 2009 til minne om skipsreder Kristian Gerhard Jebsens liv og virke og som forlengelse av hans bidrag til positiv samfunnsutvikling.

Stiftelsens formål er å yte bidrag til fremme av akademisk, forskning, kunst, medisinske og sosiale tiltak, samt tiltak som fremmer samfunnsutvikling og bevarer miljøet.

Midlene som Stiftelsen disponerer er i utgangspunktet mottatt som gave fra Kristian Gerhard Jebsens ektefelle, Aud Jebsen, ved etableringen av Stiftelsen 31. mars 2009. I tillegg har Stiftelsen mottatt donasjoner fra Kristian Gerhard Jebsen Foundation i årene 2011, 2012 og 2018.

Stiftelsens største eiendel var frem til februar 2013 en aksjepost på åtte prosent i Kristian Gerhard Jebsen Skipsrederi AS. Aksjeposten ble solgt til Kristian Gerhard Jebsen Group Ltd. (KGJG) og det ble inngått låneavtale mellom Stiftelsen og KGJG som regulerer oppgjøret for salget. Siste avdrag på lånet forfaller 01.01.2025.

I henhold til vedtektene skal Stiftelsen ha en tilsiktet varighet på inntil 30 år. Stiftelsens maksimale varighet skal være 40 år.

Stiftelsens virksomhet og tildelinger i 2018

Årets aktivitetsresultat er gjort opp med et underskudd på 114 millioner kroner. I 2018 er det inntektsført 82 millioner kroner (10 MUSD) i donasjoner fra Kristian Gerhard Jebsen Foundation og 13 millioner kroner i renteinntekter. Stiftelsens låneavtale med KGJG er valutajustert med 65 millioner kroner som følge av økning av dollarkursen. Stiftelsens finansielle anleggs- og omløpsmidler er bokført til virkelig verdi og skrevet ned med totalt 272 millioner kroner i 2018.

Kostnader til administrasjon og drift av Stiftelsen summerer seg til 5,7 millioner kroner.

Ved årsskiftet er likviditetsbeholdningen på 219 millioner kroner, og den er plassert i obligasjons- og pengemarkedsfond (94%) og bankinnskudd (6%). Stiftelsens likviditet er god.

I 2018 har Stiftelsen forpliktet seg til å bidra med totalt 60 millioner kroner til medisinsk forskning og kultur:

- [*K. G. Jebsen-senter for B-cellekreft, Universitetet i Oslo, Ludvig A. Munthe, 18 millioner kroner over fire år.*](#)
Blod-, lymfe- og beinmargskreft består ofte av ondartede B-celler. Det finnes behandling for noen av disse kreftformene, mens andre er i dag uhelbredelige. Forskerne ved senteret har som mål å fremskaffe og overføre ny kunnskap fra laboratorieforskning til sykehus og klinikken.

- *K. G. Jebsen-senter for genom-rettet kreftterapi, Per Eystein Lønning, Universitetet i Bergen, 18 millioner kroner over fire år.*
Forskerne ved senteret vil gjennomføre nye kliniske studier ved flere ulike kreftformer for å utforske hvordan endringer i kreftgenomet påvirker følsomhet for behandling, og hvordan kreftterapi bør designes for å utnytte de genfeil som regulerer kreftcellene.
- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for tarmkreftforskning, Oslo universitetssykehus, Ragnhild A. Lothe, 9 millioner kroner over to år.*
Senteret samler fagekspert innen genetikk, biologi, bioinformatikk, epidemiologi, strålebehandling og kirurgi med mål om forbedret og mer skreddersydd behandling for pasientene.
- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for tromboseforskning, UiT Norges arktiske universitet, John-Bjarne Hansen, 9 millioner kroner over to år.*
Senteret har som målsetning å finne nye risikofaktorer for, og utvide forståelsen av venøs blodpropp. Forskningen skal føre til målrettede forebyggende tiltak og bedre behandling for de som blir rammet av sykdommen.
- *Rosendal kammermusikkfestival 2019-2020, Baroniet Rosendal / Den Weis Rosenkronske stiftelse, 3 millioner kroner.*
Festivalen har som målsetting å etablere seg blant de fremste kammermusikkfestivalene i Norge og Europa. Festivalen gir unge norske musikere mulighet til å spille sammen med fremragende internasjonale utøvere. Kunstnerisk leder er Leif Ove Andsnes.
- *Stiftelsen Jiri Hlinka Klaverakademi, pedagogisk virksomhet i 2019-2021, 3,3 millioner kroner.*
Klaverakademiets visjon er å tilby undervisning for talentfulle pianister på høyt internasjonale nivå. I tillegg til å tilby mesterklasser har akademiet etablert et eget mentorprogram for spesielt talentfulle unge utøvere som er i utdanningsfasen eller i begynnelsen av en profesjonell karriere.

Siden Stiftelsen ble etablert er det avtalefestet tildelinger for i alt 590 millioner kroner, og av dette er 460 millioner kroner utbetalt per 31.12.2018. Dermed er Stiftelsens prosjektgjeld 130 millioner kroner hvorav 73 millioner kroner forventes å komme til utbetaling i løpet av 2019. Per 31.12.2018 er Stiftelsens egenkapital 985 millioner kroner.

Satsingsområder

Stiftelsen har støttet prosjekter innenfor marin/maritim forskning, kultur, medisinsk forskning og akademisk. En fellesnevner for Stiftelsens satsinger er målsettingen om å bidra til prosjekter som holder høy internasjonal kvalitet. I tillegg til midlene fra Stiftelsen må vanligvis vertsinstitusjonene selv bidra med egne midler og ressurser. Dette gir prosjektene økonomisk tyngde, og sikrer at satsingene er noe vertsinstitusjonene selv prioriterer.

Marin/maritim satsing

Stiftelsen har siden etablering bevilget totalt 102 millioner kroner til prosjekter innen det marine og maritime feltet. De to største enkeltsatsingene innenfor dette området er etableringen av forskningssentrene:

- [K.G. Jebsen-senter for havrett](#) ved UiT Norges arktiske universitet. Senteret studerer hvordan FNs havrettskonvensjon og annen internasjonal lovgivning svarer på nye og gamle utfordringer og tilrettelegger for bærekraftig utvikling. Senteret er et spleiselag mellom Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen og Universitetet i Tromsø, og Stiftelsen bidrar med 36 millioner kroner i perioden 2013-2019.
- [K.G. Jebsen-senter for dyphavsforskning](#) ved Universitetet i Bergen. Også dette senteret er et spleiselag mellom Stiftelsen og vertsinstitusjonen. Senteret vil disponere 117 millioner kroner i perioden 2017-2020, hvorav Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen bidrar med 32 millioner kroner. I tillegg kommer ressurser i form av vitenskapelig utstyr og fartøytid.

I 2015 bevilget Stiftelsen 17 millioner kroner til Redningsselskapet til bygging av ny redningsskøyte i Petter C.G. Sundt-klassen (RS 163). Skøyten ble døpt i Bergen 28. april 2017 og fikk navnet Kristian Gerhard Jebsen II. Den er stasjonert i Bergen. Statistikk fra Redningsselskapet viser at den så langt har reddet fire liv og assistert 1.628 personer og 525 fartøy.

Medisinsk forskning

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen har i årene 2011 - 2018 bidratt til å etablere 20 K.G. Jebsen-sentre for medisinsk forskning ved norske medisinske fakulteter og tilknyttede universitetssykehus.

Målsettingen med sentrene er at nye og viktige resultater fra forskningen i neste omgang kan muliggjøre en forbedret pasientbehandling. Fellesnevner for dem alle er at de driver med medisinsk translasjonsforskning på et høyt internasjonalt nivå – innen områder som de norske medisinske fagmiljøene selv har prioritert.

Senternavn	Vertsinstitusjon	Periode
K.G. Jebsen-senter for MS-forskning	Universitetet i Bergen	2011-2015
K.G. Jebsen-senter for brystkreftforskning	Universitetet i Oslo	2011-2015
K.G. Jebsen-senter for forskning på nevropsykiatriske lidelser	Universitetet i Bergen	2011-2018
K.G. Jebsen-senter for hjertetrening	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	2011-2017
K.G. Jebsen-senter for hjerteforskning	Universitetet i Oslo	2011-2015
K.G. Jebsen-senter for diabetesforskning	Universitetet i Bergen	2012-2018
K.G. Jebsen senter for myelomforskning	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	2012-2016
K.G. Jebsen-senter for psykoseforskning	Universitetet i Oslo	2012-2018
K.G. Jebsen-senter for forskning på influensavaksiner	Universitetet i Oslo	2013-2019
K.G. Jebsen-senter for betennelsesforskning	Universitetet i Oslo	2013-2017
K.G. Jebsen-senter for immunterapi mot kreft	Universitetet i Oslo	2013-2019
K.G. Jebsen-senter for tromboseforskning	Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet	2014-2020
K.G. Jebsen-senter for tarmkreftforskning	Oslo universitetssykehus	2014-2020
K.G. Jebsen forskningscenter på hjernekreft	Universitetet i Bergen	2014-2018
K.G. Jebsen-senter for genetisk epidemiologi	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	2016-
K.G. Jebsen-senter for cøliakiforskning	Universitetet i Oslo	2016-
K.G. Jebsen-senter for hjerteforskning	Universitetet i Oslo	2017-
K.G. Jebsen-senter for autoimmune sykdommer	Universitetet i Bergen	2017-
K.G. Jebsen-senter for B-cellekreft	Universitetet i Oslo	2018-
K.G. Jebsen-senter for genom-rettet kreftterapi	Universitetet i Bergen	2018-

Stiftelsens økonomiske bidrag til disse sentrene summerer seg til 402 millioner kroner og er Stiftelsens tyngste satsing. Ved utgangen av 2018 er ti av sentrene aktive og ti er avsluttet. I utgangspunktet støtter Stiftelsen prosjektet i fire år, og deretter kan sentrene bli invitert til å søke om støtte i ytterligere to år. Av de 20 sentrene som er etablert har åtte hittil blitt forlenget.

Sentrene rapporterer årlig til Stiftelsen om faglig og økonomisk status. Når sentrene er midtveis i perioden, blir de evaluert av Stiftelsens Rådgivende utvalg.

I 2018 gjennomførte Stiftelsen en ekstern evaluering av satsingen på medisinske sentre. Evalueringen ble gjort av professor Bente Klarlund Pedersen ved Rigshospitalet / Københavns Universitet, professor emeritus Olli Jänne ved University of Helsinki og professor Mats Benner ved Lunds Universitet. Evalueringsrapporten¹ ble levert høsten 2018 og har siden blitt drøftet av styret og Rådgivende utvalg. Evalueringen konkluderer med at satsingen på medisinske sentre har virket etter hensikten og gir samtidig konkrete anbefalinger for videre utvikling av satsingen. Rapporten vil bli fulgt opp, i første omgang ved at senterperioden utvides fra fire til fem år fra og med ved neste utlysning av programmet, dvs. i 2019.

For å stimulere til samarbeid mellom K.G. Jebsen-sentre innen medisin arrangerer Stiftelsen årlig en felles samling for sentrene. Årets samling ble arrangert på Fredriksten hotell i Halden. Alle K.G-Jebsen-sentrene var representert, inklusive K.G. Jebsen-senter for havrett og K.G. Jebsen-senter for dyphavsforskning. I tillegg deltok Stiftelsens styre, -rådgivende utvalg og -administrasjon. K.G. Jebsen-senter for hjerteforskning var vertskap og ansvarlig for programmet. Tema for årets samling var "Fremragende forskning".

Kultur

Stiftelsen har siden oppstart bevilget 63 millioner kroner til ulike kulturprosjekter ved kultur-institusjoner i Bergen og på Vestlandet.

Den største enkeltsatsingen er støtte til [Bergen Filharmoniske Orkester \(BFO\)](#). Først 12,1 millioner kroner i perioden 2012-2015 knyttet til orkesterets 250-årsjubileum, og deretter 11 millioner kroner i støtte til å styrke orkesterets kunstneriske og formidlingsrettede virksomhet i perioden 2017-2021. Stiftelsens nye bidrag har blant annet gjort det mulig for BFO å reengasjere sjefsdirigent Edward Gardner i perioden 2019-2021. Stiftelsen er også hovedsamarbeidspartner for orkesterets satsing på [BergenPhilLive.no](#) en strømmetjeneste for utvalgte konserter med Bergen Filharmoniske Orkester.

[Edvard Grieg Internasjonale Pianokonkurransen 2018](#) ble arrangert 1. - 9. september. Stiftelsen var eneste private bidragsyter til arrangementet. Dette var fjerde gang Stiftelsen støttet konkurransen. Formålet med samarbeidet er å befeste Griegkonkurransen som en konkurranse av høy internasjonal kvalitet og sette Edvard Grieg, norsk musikk, Troidhaugen og Bergen på kartet for fremragende unge musikere. Årets prisvinner ble Ryoma Takagi fra Japan.

Stiftelsen støtter [Rosendal kammermusikkfestival](#) med til sammen 8 millioner kroner i årene 2016-2020. Leif Ove Andsnes er kunstnerisk leder og Baroniet Rosendal er

¹ Rapporten kan leses på Stiftelsens nettsider: <https://stiftkgj.no/2018/10/17/k-g-jebsen-sentre-for-medisinsk-forskning-programevaluering/>

arrangør. Etter de tre første årene kan en fastslå at festivalen har vært meget vellykket, kunstnerisk så vel som publikumsmessig. Leif Ove Andsnes har klart å samle noen av verdens mest kjente utøvere, og også klart å gi rom for unge og mer ukjente musikere med et stort potensiale. Kjente foredragsholdere og utstillinger har bidratt til å gi hele arrangementet større bredde. Festivalen har fått omfattende internasjonal omtale, og har bidratt til å profilere Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen på en god måte. Den fjerde Rosendal kammermusikkfestival arrangeres 8.-11. august 2019. Tema for årets festival er Dmitrij Sjostakovitsj (1906-1975), samt hans russiske forgjengere, samtidige og etterfølgere.

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen har inngått samarbeidsavtale med [Stiftelsen Prof. Jiri Hlinka Klaverakademi](#) om støtte på totalt 6,6 millioner kroner i årene 2016-2021. Akademiet arrangerer inntil tre mesterklasser i året for unge internasjonale pianister og kammermusikere på høyt nivå. Pianistene Leif Ove Andsnes, Håvard Gimse, Christian Ihle Hadland og Geir Botnen utgjør det kunstneriske råd og deler på å undervise sammen med utvalgte internasjonale gjesteprofessorer. Deltakerne kommer fra hele verden.

Administrasjon og henvisninger til regnskapsloven

Stiftelsen har ingen ansatte, og i 2018 har Stiftelsens administrasjon vært ivaretatt gjennom forretningsføreravtale med Trond Mohn stiftelse.

Stiftelsen har et rådgivende utvalg for medisinsk forskning, sammensatt av anerkjente fagpersoner fra Norge, Sverige og Danmark. Utvalget bistår Stiftelsen i satsingen på medisinsk translasjonsforskning og tar del i den overordnede vurderingen av innkomne søknader og fremmer forslag til styret om konkrete prosjekter som foreslås støttet. I arbeidet med å vurdere innkomne søknader benytter det rådgivende utvalget internasjonalt anerkjente forskere innen fagfeltene som søknadene dekker.

Styret har i løpet av 2018 hatt 8 møter og behandlet 47 saker. Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen diskriminerer ikke kjønn ved valg av styremedlemmer. Stiftelsen forurenser ikke det ytre miljø.

Styret kjenner ikke til forhold for bedømmelsen av Stiftelsens stilling og resultat av virksomheten som ikke fremgår av balanse, resultatregnskap, noter og styrets beretning.

Stiftelsen mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av Stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven bekreftes det at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årets resultat gjøres opp mot tilsvarende endring i annen formålskapital.

Bergen, den 20. mars 2019

Hans Peter Jebsen
styrets leder

Aud Jebsen
styremedlem

Borger A. Lenth
styremedlem

Birger Magnus
styremedlem

Sveinung Hole
daglig leder